

เอกสารประกอบการอบรม

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อพร้อมรับ
การประเมินจากภายนอก

วันศุกร์ที่ 28 ธันวาคม 2544 เวลา 08.30 น.-15.15 น.

ณ ห้องประชุม ชั้น 3 อาคาร D1

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ส่วนส่งเสริมและประกันคุณภาพการศึกษา

สารบัญ

- นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
- ปัจจัย ดัชนีบ่งชี้คุณภาพ เกณฑ์กำกับดัชนีของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
- นโยบาย แนวทางและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย)
- สี่สาระการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา)
- การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินจากภายนอก (นางสาวพรทิพย์ กาญจนนียต)
- การประกันคุณภาพการศึกษา : ประสบการณ์จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง (รศ.ดร. จุฑา เทียนไทย)
- ความคืบหน้าและแผนดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (รศ.ดร. เทอด เทศประทีป)

นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ของทบวงมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงกำหนดนโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. จัดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นหลักของการควบคุม ตรวจสอบ ประเมิน และปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อพร้อมรับการประเมินและรับรองจากภายนอก
2. กำหนดให้มีคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยขึ้น เพื่อทำหน้าที่วางแผนปฏิบัติและติดตามดูแลกิจกรรมประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนประสานงานกับสถาบัน ศูนย์ สำนักวิชา ตลอดจนส่วนงานวิชาการและสนับสนุนวิชาการอื่น ๆ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบัน ศูนย์ สำนักวิชา ตลอดจนส่วนงานวิชาการและสนับสนุนวิชาการจัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นภายในหน่วยงาน เพื่อกระตุ้นให้มีการดำเนินกิจกรรมประกันคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง
4. กำหนดให้มีปัจจัยคุณภาพ เกณฑ์คุณภาพ และดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไขเวลาที่ต้องบรรลุ เพื่อใช้ในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างรอบด้าน
5. จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย
6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งจากภายในและต่างประเทศ เข้าร่วมกิจกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
7. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลจากกิจกรรมประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สังคมรับทราบถึงคุณภาพและมาตรฐานของมหาวิทยาลัย
8. จัดให้มีหน่วยงานรองรับงานประกันคุณภาพการศึกษา และเป็นฐานปฏิบัติงานของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และครบวงจร

คำนำ

ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2539 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2539 โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา จัดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา บนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการและความเป็นอิสระในการ ดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการประกันคุณภาพจาก ภายนอก

ตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญเรื่อง ของการประกันคุณภาพการศึกษาและกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา เพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกของสถาบันการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้เสนอ ระบบประกันคุณภาพอุดมศึกษาให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในภารกิจด้านการ ประกันคุณภาพและเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2543 ได้มีมติเห็นชอบด้วยกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาของ ทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้จัดทำเอกสาร "นโยบาย แนวทาง และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา" ซึ่งได้จัดทำขึ้นโดยผ่านการพิจารณากลั่นกรองและการอภิปราย อย่างกว้างขวางจากผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะเป็นแนวทางการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษา และการตรวจสอบประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับ อุดมศึกษาของชาติต่อไป

(รองศาสตราจารย์วันชัย ศิริชนะ)

ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
นิยามศัพท์	(ก)-(ข)
บทที่ 1	หลักการและนโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษา (1 - 3)
1. ความเป็นมา	1
2. ความจำเป็นและหลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา	1
3. นโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย	2
บทที่ 2	กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา (4 - 12)
1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา	4
2. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	11
3. การประเมินคุณภาพการศึกษา	12
บทที่ 3	กระบวนการศึกษาตนเอง (13 - 19)
1. การศึกษาตนเอง	13
2. การจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง	16
บทที่ 4	วิธีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (20 - 27)
1. วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	20
2. คุณสมบัติและองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	20
3. แนวทางในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	23
4. การเตรียมการเพื่อรับการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	24
5. การดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	25
6. วิธีการเขียนรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	25